

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 120/06-27

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 24. mája 2006 v senáte zloženom z predsedu Alexandra Bröstla a zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Jána Lubyho o sťažnosti M. M., Ing. I. M. a Ing. R. M., všetky bytom P., zastúpených advokátkou JUDr. M. J., P., vo veci namietaného porušenia ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 59/96 takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo M. M., Ing. I. M. a Ing. R. M. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 59/96 p o r u š e n é b o l o .

2. Okresnému súdu Prešov p r i k a z u j e , aby v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 59/96 konal bez zbytočných prietáhov.

3. M. M. p r i z n á v a finančné zadost'učinenie 30 000 Sk (slovom tridsaťtisíc slovenských korún), ktoré jej je Okresný súd Prešov p o v i n n ý vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Ing. I. M. p r i z n á v a finančné zadosťučinenie 30 000 Sk (slovom tridsaťtisíc slovenských korún), ktoré jej je Okresný súd Prešov p o v i n n ý vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

5. Ing. R. M. p r i z n á v a finančné zadosťučinenie 30 000 Sk (slovom tridsaťtisíc slovenských korún), ktoré jej je Okresný súd Prešov p o v i n n ý vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

6. Okresný súd Prešov j e p o v i n n ý uhradiť M. M., Ing. I. M. a Ing. R. M. trovy právneho zastúpenia 5 788 Sk (slovom päťtisíc sedemstoosemdesiatosem slovenských korún) na účet ich advokátky JUDr. M. J., P., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 24. marca 2006 doručené podanie M. M., Ing. I. M. a Ing. R. M., všetky bytom P., (ďalej len „sťažovateľky“), zastúpených advokátkou JUDr. M. J., P., ktoré bolo označené ako „*Sťažnosť podľa Čl. 127 Ústavy SR*“, doplnené po výzve ústavného súdu 13. apríla 2006. Z obsahu sťažnosti vyplynulo, že sťažovateľky namietajú porušenie ich základného práva na konanie bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Prešov (ďalej len „okresný súd“) vo veci vedenej pod sp. zn. 10 C 59/96, v ktorom sú žalovanými o zaplatenie 6 511 Sk s príslušenstvom.

Sťažovateľky vo svojej sťažnosti okrem iného uviedli:

„Týmto podávame sťažnosť pre prieťahy v konaní vedenom na Okresnom súde v Prešove pod číslom 10 C 59/96 vo veci JUDr. P. P., správca konkurznej podstaty P. s. r.

o. P. proti žalovaným I. M. M., 2. Ing. I. M., 3. Ing. R. M., všetky bytom P. o zaplatenie Sk 6 511, 00 s príslušenstvom...

1. Svoju sťažnosť odôvodňujeme nasledujúcimi prieťahmi v konaní. Žaloba bola podaná dňa 20. 4. 1995, následne bol dňa 25. 4. 1995 vydaný platobný rozkaz, ktorý bol napadnutý odporom. Následne súd nekonal až do januára 1996, t. j. 8 mesiacov. V januári 1996 došlo k úmrtiu žalovaného Ing. J. M. a do konania vstúpili dedičia. Do 19. 6. 1996 súd zisťoval dedičov. Dňa 30. 12. 1996 bol uznesením Okresného súdu v Prešove ustanovený znalec, uznesenie bolo doručené znalcovi aj žalovaným až v 3. mesiaci 1997. V danom prípade došlo k prieťahom v trvaní 2, 5 mesiaca. Dňa 17. 3. 1997 znalec oznámil, že znalecký posudok nemôže vykonať z dôvodu, že nemá oprávnenie. Súd túto skutočnosť neoznámil žalovaným a vydal uznesenie o úhrade preddavkov na znalca, kde k úhrade preddavku zaviazal žalované. Žalované sa voči rozhodnutiu o zložení preddavku odvolali, aj napriek tomu, že bolo zrejmé v čase odvolania, že ustanovený znalec znalecký posudok nevykoná. V danom prípade súd svojím konaním resp. pasivitou spôsobil prieťahy a to v trvaní 1 roka do ustanovenia nového znalca, t. j. 23. 4. 1998. V piatom mesiaci roku 1998 sa voči vyrubenému preddavku na znalca odvolal aj pôvodný žalobca, následne v 6. mesiaci sa odvolali aj žalované voči tej istej skutočnosti. Dňa 16. 7. 1998 bol na Okresný súd v Prešove doručený znalecký posudok. Tento znalecký posudok bol prvým znaleckým posudkom od podania žaloby v apríli 1995.

2. K ďalším prieťahom došlo v čase od 31. 8. 1998 do 20. 1. 1999, kedy súd nekonal vo veci. Dňa 20. 1. 1999 bolo vytyčené pojednávanie, ktoré bolo odročené na 3. 2. 1999. Dňa 27. 5. 1999 bol v predmetnej veci vypočutý znalec. Od 1. 6. 1999 až do 21. 2. 2000 súd v predmetnej veci nekonal. V tom čase, t. j. od 1. 6. 1999 do 31. 12. 1999 sa uskutočnila ½ ročná stáž sudkyne na Krajskom súde v Prešove.

3. V decembri roku 1999 bol na žalobcu vyhlásený konkurz. K ďalším prieťahom došlo v čase od 9. 3. 2000 do 3. 7. 2000, kedy do konania na strane žalobcu vstúpil správca konkurznej podstaty a podľa nášho názoru došlo k prieťahom v trvaní 4 mesiacov. Po vypočutí znalca na pojednávaní súd opäť nekonal v čase od 3. 7. 2000 do 15. 11. 2000. Dňa 13. 12. 2000 bol podaný návrh na doplnenie dokazovania formou znaleckého dokazovania. V čase od 13. 12. 2000 do 7. 12. 2001 súd vo veci vôbec nekonal a až dňa 7. 12. 2001 bol ustanovený Okresným súdom v Prešove znalec, ktorý mal vykonať doplnenie dokazovania

znaleckým posudkom. Voči ustanovenému znalcovi bola vznesená námietka. K prietiahom tak došlo v trvaní 1 roka. Krajský súd v Prešove rozhodoval o námietkach, resp. o odvolaní voči trovám v čase od 30. 1. 2002 do 6. 9. 2002, čo považujeme tiež za prietahy v konaní. Pre zlú komunikáciu medzi znalcom a súdom došlo k ďalším prietiahom v konaní v čase od 27. 11. 2002 do 12. 9. 2003. Dňa 12. 9. 2003 bol doručený doplnok znaleckého posudku, ku ktorému sa účastníci vyjadrili. Následne bolo vytyčené pojednávanie na 29. 12. 2003, ktoré bolo odročené na návrh a to na deň 12. 1. 2004. V predmetnej veci bolo rozhodnuté rozsudkom prvostupňového súdu dňa 12. 1. 2004. Voči rozsudku bolo podané odvolanie zo strany žalobcu, ku ktorému sa na základe výzvy súdu vyjadrili žalované dňa 15. 4. 2004. Dňa 19. 4. 2004 bola vec postúpená na Krajský súd v Prešove, kde sa vo veci nekonalo 1 rok až do 26. 4. 2005, keď bolo vytyčené pojednávanie na krajskom súde a vec bola vrátená späť na Okresný súd v Prešove.

4. Dňa 22. 9. 2005 podali žalované na Okresný súd v Prešove sťažnosť pre prietahy v konaní. Okresný súd v Prešove na sťažnosť nereagoval. Tejto sťažnosti predchádzala sťažnosť na prietahy, ktorá bola zaslaná na Ministerstvo spravodlivosti SR dňa 1. 10. 2001 a Ministerstvo spravodlivosti SR sťažnosť postúpilo Okresnému súdu v Prešove, ktorý sa vyjadril v liste zo dňa 19. 12. 2001 a sťažnosť považoval za neodôvodnenú. Ďalšia sťažnosť prostredníctvom MS SR bola postúpená Okresnému súdu v Prešove dňa 19. 2. 2004, na túto sťažnosť reagoval OS v Prešove listom zo dňa 1. 4. 2004, kde uznal sťažnosť za dôvodnú z titulu nadmerného zaťaženia administratívnou prácou príslušnej asistentky sudcu, zmenou v osobe sudcu a uznal prietahy v konaní aj v čase ustanovenia znalca a zasielania mu podkladov pre znalecké dokazovanie. Uvedené skutočnosti je možné preukázať listom Okresného súdu zo dňa 1. 4. 2004 ako aj zo dňa 19. 12. 2001 a oznámením MS SR datovaného 29. 10. 2001...

Súdne konanie sa v tomto prípade vedie od roku 1995, t. j. skoro 11 rokov. Máme za to, že v danom súdnom spore dochádza k prietiahom v súdnom konaní, ktoré sú zavinené Okresným súdom v Prešove.“

Na základe uvedených skutočností sťažovateľky navrhli, aby ústavný súd vydal tento nález:

„1. Právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR Okresným súdom v Prešove v konaní vedenom pod spisovou značkou 10 C 59/96 porušené bolo.

2. Okresnému súdu v Prešove prikazuje, aby v konaní spisová značka 10 C 59/96 konal bez zbytočných prietáhov.

3. 1. M. M., 2. Ing. I. M., 3. Ing. R. M., všetky bytom P. priznáva primerané finančné zadosťučinenie vo výške Sk 150 000,00 Sk do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Okresný súd v Prešove je povinný uhradiť trovy právneho zastúpenia advokátke JUDr. M. J. v zmysle vyhlášky č. 655/04 Z. z. za dva úkony právnej pomoci v konaní pred ústavným súdom, spočívajúce v prevzatí veci a podaní sťažnosti v celkovej výške Sk 5 788,00 (1 právny úkon á 2 730,00 x 2 + 2 x Sk 164,00 náhrada výdavkov) do 15-tich dní od právoplatnosti tohto nálezu.“

Ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľiek na neverejnom zasadnutí senátu podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a keďže nezistil dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 citovaného zákona, rozhodol uznesením č. k. II. ÚS 120/06-14 z 20. apríla 2006 o jej prijatí na ďalšie konanie.

Po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd vyzval 24. apríla 2006 právnu zástupkyňu sťažovateľov a predsedu okresného súdu, aby sa vyjadrili k otázke vhodnosti ústneho pojednávania a predsedu okresného súdu zároveň vyzval, aby sa vyjadril aj k sťažnosti a jej prijatiu na ďalšie konanie.

Právna zástupkyňa sťažovateľiek v odpovedi na výzvu oznámila ústavnému súdu listom doručeným 4. mája 2006, že netrvá na ústnom pojednávaní.

Predseda okresného súdu vo svojom vyjadrení k sťažnosti z 11. mája 2006 (sp. zn. 1 SprO/663/2006, SprU 3005/2006 doručenom ústavnému súdu 18. mája 2006) okrem iného uviedol:

„Sťažnosti sťažovateľiek, ktorá obsahuje fakty a časové údaje ťažko možno oponovať, je však potrebné dať do pozornosti určité skutočnosti, ktoré nasvedčujú tomu, že samotná právna zástupkyňa žalovaných – sťažovateľiek svojím správaním viackrát sa pričinila o zbytočné predĺženie konania. Súvisí to napríklad s jej žiadosťou o zmenu termínu pojednávania stanoveného na 20. 1. 1999, neúčastou na pojednávaní 21. 2. 2000, nesplnením výzvy súdu, podľa ktorej mala do 31. 7. 2000 oznámiť súdu, či došlo k uzavretiu zmluvy, ktorého návrh predniesol žalobca na pojednávaní, napriek urgencii zo dňa 18. 8. 2000 na túto výzvu nereagovala.

Potrebné je podľa nášho názoru brať do úvahy tú skutočnosť, že sťažovateľky boli v konaní pred súdom I. stupňa úspešné. Súd dvakrát zamietol žalobu proti nim. Boli v spore žalovanou stranou, teda ony si žiadny nárok neuplatňovali a preto ich ústavná sťažnosť sa javí byť len účelovým prostriedkom pre získanie určitej finančnej sumy, čo v konkrétnom prípade bolo v rozpore s princípom spravodlivosti.

Pri posudzovaní prieťahov v konaní dávame do pozornosti určité fakty. V roku 1997 bol zriadený Krajský súd v Prešove. Len z občianskoprávneho úseku odišlo naraz 5 sudcov na spomínaný súd vyššieho stupňa, 1 sudca odišiel do advokácie. Neskôr odišli na odvolací súd ďalšie dve sudkyne. Na občianskoprávnom oddelení zostalo len 6 sudcov s plným nápadom, vrátane JUDr. S. a medzi týchto sudcov boli prerozdelené veci tých kolegov, ktorí z nášho súdu odišli. Preto objektívne nebolo možné konať vo všetkých veciach bez prieťahov. Navyše JUDr. S. mala v tom čase aj zdravotné problémy, podrobila sa operácii a práceneschopná bola od 6. 6. 1997 do 31. 7. 1997, potom od 2. 2. 1998 do 15. 3. 1998.

V danom spore bolo problematické nájsť súdneho znalca za účelom posúdenia kvality plastových okien dodaných právnenému predchodcovi žalovaných, keďže znalcov s takouto špecializáciou v tom čase sme nemali. Nakoľko zoznam ústavov, ktoré spracovávali znalecké posudky bol len na krajskom súde, podľa vyjadrenie sudkyne, príslušná pracovníčka vybavujúca túto agendu bola dlhodobo práceneschopná, z toho dôvodu so zoznamom znaleckých ústavov bola oboznámená až po dlhšom čase.“

Okresný súd súčasne oznámil, že netrvá na ústnom pojednávaní v tejto veci.

II.

Sťažovateľky sa svojou sťažnosťou domáhajú vyslovenia porušenia ich práva upraveného v čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého „Každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov...“, v konaní okresného súdu vedenom pod sp. zn. 10 C 59/96.

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je odstránenie právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (II. ÚS 813/00, I. ÚS 20/02, III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú: právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). Za súčasť prvého kritéria ústavný súd považuje aj povahu prejednávanej veci.

Pri vyhodnotení doterajšieho konania okresného súdu vo veci sp. zn. 10 C 59/96 podľa uvedených kritérií ústavný súd dospel k týmto záverom:

1. Pokiaľ ide o právnu a faktickú zložitosť veci, ústavný súd konštatuje, že predmetom konania je návrh o zaplatenie pohľadávky v súvislosti s neuznaním reklamácie plastových okien. Ústavný súd konštatuje, že návrhy tohto druhu tvoria štandardnú súčasť

rozhodovacej agendy všeobecných súdov, preto vec nemožno posúdiť ako právne a skutkovo zložitú. Na skutkovú zložitú veci v súvislosti s vykonávaním znaleckého dokazovania poukázal predseda okresného súdu. Podľa názoru ústavného súdu žiadna skutková zložitú súvisiaca s dokazovaním nemôže ospravedlniť doterajšiu dĺžku konania (viac ako jedenásť rokov).

2. Pokiaľ ide o správanie sťažovateľiek ako účastníčok súdneho konania, podľa názoru ústavného súdu ich správanie ako žalovaných v spore (resp. správanie ich právnej zástupkyne) zásadným spôsobom neprispelo k zbytočným prietahom v označenom konaní a k celkovej dĺžke tohto konania na okresnom súde.

Ospravedlnenie právnej zástupkyne žalovaných z neúčasti na pojednávaní nariadenom na 20. január 1999 a žiadosť o jeho preročenie boli urobené v predstihu (doručené okresnému súdu 26. novembra 1998) a nemali výrazný vplyv na spomalenie konania.

Ústavný súd v súvislosti s neúčastou právnej zástupkyne sťažovateľiek na pojednávaní 21. februára 2000 uvádza, že okresný súd z doručenky o predvolaní žalobcu zistil, že tento je od decembra 1999 v konkurze a že v spise sa nenachádza doklad o predvolávaní žalovaných, resp. ich právnej zástupkyne, ani doklad o jej prevzatí či nepochybnosti.

V období od júla 2000 do novembra 2000 sa právna zástupkyňa sťažovateľiek nevyjadrila k návrhu žalobcu na zmier uskutočnenom na pojednávaní 3. júla 2000, bez ospravedlnenia sa nezúčastnila na pojednávaní nariadenom na 15. november 2000, a až 18. decembra 2000 predložila okresnému súdu návrh na doplnenie dokazovania. Týmto počas uvedeného obdobia čiastočne spomalila priebeh konania.

3. Tretím kritériom, ktorého použitím ústavný súd zisťoval, či došlo k zbytočným prietahom v súdnom konaní sp. zn. 10 C 59/96, bol postup okresného súdu.

Žaloba bola okresnému súdu podaná 20. apríla 1995, následne bol 25. apríla 1995 vydaný platobný rozkaz. Po tomto období okresný súd nekonal do januára 1996 (približne 8 mesiacov). V januári 1996 zomrel žalovaný a do konania vstúpili dedičia (zisťovanie dedičov prebiehalo do 19. júna 1996). Dokazovanie vo veci vykonával okresný súd na pojednávaniach uskutočnených 12. júla 1996, 20. septembra 1996, 13. novembra 1996 a 9. decembra 1996, pričom v tomto období konal plynulo.

Okresný súd ďalej uznesením z 30. decembra 1996 ustanovil znalca, pričom toto uznesenie bolo znalcovi doručené v marci 1997. Znalec posudok nevypracoval pre nedostatok prístrojového vybavenia a odporúčal ustanoviť iného znalca. Počas ďalšieho obdobia roku 1997 a čiastočne roku 1998 okresný súd zisťoval možnosti ustanovenia znalca, pričom nového znalca ustanovil 23. apríla 1998. Krajský súd ďalej konal o odvolaní sťažovateľov proti uzneseniu o povinnosti zaplatiť preddavok na znalecký posudok a uznesenie v napadnutej časti zrušil 31. augusta 1998 (doručené okresnému súdu 19. októbra 1998). O návrhu na vypočutie znalca z 22. októbra 1998 a po pojednávaní uskutočnenom 3. februára 1999 konal na dožiadanie Okresný súd Bratislava II, pričom spis vrátil okresnému súdu 27. mája 1999.

Okresný súd nekonal vo veci od 1. júna 1999 do 21. februára 2000 (takmer 9 mesiacov), ako aj od 18. decembra 2000 do 7. decembra 2001 (približne 1 rok) a aj v období od 27. novembra 2002 do 12. septembra 2003 (viac ako 9 mesiacov) konal so zbytočnými priet'ahmi. Okresný súd rozhodol vo veci samej 12. januára 2004 rozsudkom, ktorým zamietol žalobu žalobcu.

Proti rozsudku okresného súdu sa odvolal 31. marca 2004 žalobca a spis bol postúpený 21. apríla 2004 Krajskému súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“).

V období od apríla 2004 do apríla 2005 o odvolaní sťažovateľiek proti rozhodnutiu okresného súdu rozhodoval krajský súd. Krajský súd zrušil 26. apríla 2005 rozsudok okresného súdu a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie.

Okresný súd ďalej konal a na pojednávaní nariadenom na 24. marec 2006 vyhlásil rozsudok vo veci.

Ústavný súd uzavrel, že v konaní okresného súdu v predmetnej veci možno rozlíšiť niekoľko období a to:

- obdobie od podania návrhu do konca roku 1996, keď okrem obdobia nečinnosti v dĺžke 8 mesiacov na začiatku konania okresný súd konal plynulo,
- obdobie od roku 1997 do mája 1999, keď rozhodoval o nariadovaní znaleckého dokazovania a keď čiastočne konal aj so zbytočnými priet'ahmi,
- obdobie od júna 1999 do konca roka 2003, keď okresný súd bol viackrát nečinný, resp. keď robil sporadické úkony, konal neefektívne a nesústredene a so zbytočnými priet'ahmi,
- obdobie po zrušení rozsudku okresného súdu z 12. januára 2004 uznesením krajského súdu z 24. mája 2005, keď okresný súd konal v zásade plynulo a rozsudkom z 24. marca 2006 rozhodol vo veci.

Ústavný súd so zreteľom na uvedené skutočnosti konštatoval, že okresný súd v období konania o s'ťažnosti s'ťažovateliek približne po jedenástich rokoch rozhodol vo veci samej, keď jeho prvý rozsudok z januára 2004 bol zrušený odvolacím súdom a vrátený na ďalšie konanie. Postup okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 59/96 bol poznačený obdobiami zbytočných priet'ahov v konaní a obdobiami nečinnosti, čím došlo k porušeniu základného práva s'ťažovateliek podľa čl. 48 ods. 2 ústavy na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov.

III.

1. V nadväznosti na svoje rozhodnutie o porušení základného práva s'ťažovateliek podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v zmysle § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd prikázal okresnému súdu, aby vo veci sp. zn. 10 C 59/96 konal bez zbytočných priet'ahov.

2. Keďže ústavný súd rozhodol, že postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 59/96 došlo k porušeniu základného práva sťažovateľiek podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, zaoberal sa aj ich žiadosťou o priznanie finančného zadosťučinenia podľa čl. 127 ods. 3 ústavy.

Hoci ústavný súd prikázal okresnému súdu, aby v napadnutom konaní konal bez zbytočných prietáhov, je toho názoru, že porušenie základného práva sťažovateľiek podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nemožno účinne odstrániť len uplatnením tejto jeho právomoci. V dôsledku toho považoval za potrebné rozhodnúť aj o priznaní finančného zadosťučinenia.

Sťažovateľky požadovali priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 150 000 Sk, pričom svoju žiadosť odôvodnili doterajším priebehom konania:

„Súdne konanie sa v tomto prípade vedie od roku 1995, t. j. skoro 11 rokov. Máme za to, že v danom súdnom spore dochádza k prietahom v súdnom konaní, ktoré sú zavinené Okresným súdom v Prešove...

Uplatnený nárok nemajetkovej ujmy odôvodňujeme nasledovne. Zlý postup súdu a pasivita zapríčinili našu právnu neistotu. Dôsledkom prietáhov došlo počas súdneho konania k zmene na strane žalovaného, kde pôvodne žalovaný bol manžel a otec žalovaných v súčasnosti. Žalované nielenže museli ťažko znášať stratu manžela a otca, ale museli aj zápoliť s nekonečnou súdnou mašinériou. V neposlednom rade pre uplatnenie nemajetkovej ujmy zavážila aj tá skutočnosť, že predmetom súdneho sporu bol doplatok ceny dodaných okien, ktoré boli vadné a s ich vadnosťou sa doposiaľ žalované musia trápiť. Následne došlo aj k zmenám na strane žalobcu, ktorý sa stal úpadcom a na ktorého bol vyhlásený konkurz. Na miesto žalobcu vstúpil správca konkurznej podstaty, ktorý bol ustanovený súdom, čo znamenalo, že žalované stratili možnosť súdnou cestou sa domáhať reálneho odstránenia väd, keďže činnosť pôvodného žalobcu bola zastavená. Žalované si následne počas vedenia sporu zvolili aj právneho zástupcu, ktorého trovy právneho zastúpenia by mal uhradiť žalobca v prípade, že žalované budú mať úspech v spore. Takýto záväzok síce môže existovať, ale bude nevyhľadateľný, pretože Krajský súd v Košiciach schválil rozvrh výnosov získaný z majetku úpadcu. Následne bude odvolaný správca z funkcie správcu

konkurznej podstaty a úpadca bude vymazaný z obchodného registra. Žalované si nebudú mať možnosť uplatniť trovy právneho zastúpenia, pretože subjekt nebude existovať.“.

Pri určení sumy primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza Európsky súd pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Ústavný súd dospel k záveru, že vzhľadom na vyslovenie porušenia základného práva sťažovateľiek, pri zohľadnení konkrétnych okolností prípadu a povahy veci, možno sumu 30 000 Sk pre každú sťažovateľku považovať za primerané finančné zadosťučinenie podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

3. Ústavný súd rozhodol aj o úhrade trov konania, ktoré sťažovateľkám vznikli v súvislosti s ich právnym zastúpením v konaní pred ústavným súdom advokátkou JUDr. M. J.. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd priznal sťažovateľkám úhradu trov konania v požadovanej sume 5 788 Sk, t. j. za dva úkony po 2 730 Sk a po 164 Sk režijný paušál, podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších právnych predpisov.

Trovy konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľiek (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 Občianskeho súdneho poriadku).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. mája 2006